

**पदनिर्मिती, पदभरती व पदांचे पुनरुज्जीवन याबाबतचे
निर्बंध व आनुषंगिक आढावे आणि अतिरिक्त संवर्ग
योजनांतर्गत कक्षाची स्थापना व त्याचे व्यवस्थापन....**

**महाराष्ट्र शासन
वित्त विभाग**

शासन निर्णय, क्रमांक : असंक-१००१/प्र.क्र.२९ (भाग-४)/२००४/वित्तीय सुधारणा-१,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : २६ मार्च २००४

- वाचा :** १) शासन निर्णय, क्रमांक : असंक-१००१/प्र.क्र.२९/२००१/वित्तीय सुधारणा, दिनांक १० सप्टेंबर २००१,
२) शासन निर्णय, क्रमांक : असंक-१००१/प्र.क्र.२९ (भाग-२)/२००२/वित्तीय सुधारणा, दिनांक २६ फेब्रुवारी २००२,
३) शासन निर्णय, क्रमांक : असंक-१००१/प्र.क्र.२९ (भाग-३)/२००२/वित्तीय सुधारणा, दिनांक ९ जानेवारी २००३,
४) शासन परिपत्रक, क्रमांक : असंक-१००१/प्र.क्र.८५/२००३/वित्तीय सुधारणा-१, दिनांक २१ एप्रिल २००३.

प्रस्तावना :-

राज्य शासनाच्या महसूली जमेच्या तुलनेत आस्थापनेवरील खर्च वाढला असल्यामुळे राज्याच्या विकासाच्या / जनकल्याणाच्या योजना राबविण्यासाठी पुरेसा निधी उपलब्ध होऊ शकत नाही. याबाबत उपाय योजना म्हणून शासनाच्या कर्मचारी आणि अधिकाऱ्यांच्या मासिक वेतन भत्त्यावरील प्रशासकीय स्वरूपाचा खर्च कमी करण्याच्या उद्देशाने तसेच शासकीय विभागांकडील विविध स्वरूपाच्या योजना आणि कार्यक्रम यांचे पुनरिक्षण करून त्या योजना आणि कार्यक्रमांसाठी मंजूर करण्यात आलेल्या कर्मचारी आणि अधिकाऱ्यांच्या पदांचा आढावा घेऊन अनावश्यक अथवा जादा ठरत असणाऱ्या कर्मचारी आणि अधिकाऱ्यांना अतिरिक्त संवर्ग कक्षाकडे वर्ग करण्यासंबंधी राज्य शासनाने मूलतः उपरोक्त दिनांक १० सप्टेंबर, २००१ चा शासन निर्णय निर्गमित केल्यानंतर त्यामध्ये वेळोवेळी निदर्शनास आलेल्या प्रशासकीय आणि तांत्रिक अडचणीचा आढावा घेऊन आवश्यकतेनुसार सुधारणा केलेल्या आहेत. तथापि, अशाप्रकारे सुधारणा केल्यानंतरही सदर शासन निर्णयाच्या प्रत्यक्ष अंमलबजावणीमध्ये अतिरिक्त कर्मचारी व अधिकाऱ्यांची पुनर्नियुक्तीच्या शासकीय विभाग / कार्यालयांमधील संबंधित संवर्गांमधील सेवाजेष्ठता निश्चित करणे, अशा अतिरिक्त कर्मचारी व अधिकाऱ्यांचे मासिक वेतन व भत्ते प्रदान करणे, अशा अतिरिक्त अधिकाऱ्यांना त्यांच्या मूळ कार्यालयातून कार्यमुक्त करणे, अशा अतिरिक्त कर्मचारी अधिकाऱ्यांना शासनाच्या आश्वासित प्रगती योजनेखाली त्यांच्या सेवेचा लाभ देणे, आश्वासित प्रगती योजनेखाली त्यांची वेतनश्रेणी संरक्षित करणे या बाबींसंबंधी उद्भवलेल्या प्रशासकीय आणि तांत्रिक अडचणीचे निवारण करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. तदनुसार अशा सर्व बाबींचा काळजीपूर्वक विचार केल्यानंतर शासनाने दिनांक १० सप्टेंबर, २००१ च्या शासन निर्णयामध्ये खालीलप्रमाणे सुधारणा करण्याचा निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

१. शासन निर्णय, क्रमांक- असंक-१००१/प्र.क्र.२९/२००१/वित्तीय सुधारणा, दि.१० सप्टेंबर, २००१ च्या उपपरिच्छेद १.१ ऐवजी पुढील सुधारित उपपरिच्छेद समाविष्ट करण्यात यावा.

सुधारित उपपरिच्छेद :-

सर्व मंत्रालयीन प्रशासनिक विभागांनी त्यांच्या मंत्रालयीन विभागातील तसेच त्यांच्या नियंत्रणाखालील विभाग प्रमुख / कार्यालय प्रमुख यांच्या कार्यालयात अस्तित्वात असलेल्या सर्व (योजनेतर किंवा योजनांतर्गत) पदांचा आढावा (परिच्छेद १.२ व १.३ प्रमाणे) घ्यावा व त्याबाबतचा अहवाल पुनर्विलोकन व संमतीसाठी अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव (र.व का.), सामान्य प्रशासन विभाग व प्रधान सचिव / सचिव (व्यय), वित्त विभाग यांच्या संयुक्त समितीकडे पाठवावा. आढाव्याअंती अतिरिक्त ठरणारा अधिकारी / कर्मचारीवृंद वित्त विभागात कार्यरत असलेल्या अतिरिक्त संवर्ग कक्षाकडे पदनिहाय व संवर्गनिहाय वर्ग करावा.

२. शासन निर्णय, क्रमांक-असंक-१००१/प्र.क्र.२९/२००१/वित्तीय सुधारणा, दिनांक १० सप्टेंबर २००१ च्या उपपरिच्छेद २.५ ऐवजी पुढील सुधारित उपपरिच्छेद समाविष्ट करण्यात यावा.

सुधारित उपपरिच्छेद :-

२.५ नविन पदनिर्मितीच्या संदर्भात दिनांक ७ जुलै, १९९७ च्या निर्णयाद्वारे मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत करण्यात आलेल्या सचिव समितीमध्ये सुधारणा करून पुढीलप्रमाणे उच्चस्तरीय सचिव समिती पुनर्गठित करण्यात येत आहे.

मुख्य सचिव	अध्यक्ष
अपर मुख्य सचिव (गृह) गृह विभाग	सदस्य
अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव (सेवा), सामान्य प्रशासन विभाग	सदस्य
अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग	सदस्य
अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव (र.व का.), सामान्य प्रशासन विभाग	सदस्य
अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव (वित्त), वित्त विभाग	सदस्य
प्रधान सचिव / सचिव (व्यय), वित्त विभाग	सदस्य
संबंधित प्रशासनिक विभागाचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव	सदस्य
अवर /उप / सह सचिव (वित्तीय सुधारणा-१), वित्त विभाग	समिती सचिव

सदर समिती नविन पदनिर्मिती, व्यपगत झालेल्या पदांचे पुनरुज्जीवन करणे व रिक्त असलेली सर्व पदे आणि यापुढे कोणत्याही कारणामुळे रिक्त होणारी पदे भरतीस मान्यता देईल. शासन निर्णय, वित्त विभाग, दिनांक १०.९.२००१ च्या (संदर्भ क्र.१) परिच्छेद १.३ मध्ये विहित केल्याप्रमाणे बचत होते किंवा नाही याचा आढावा त्याचबरोबर अतिरिक्त संवर्ग कक्षाच्या कामकाजाचा नियतकालिक आढावा घेईल.

३. शासन निर्णय, क्रमांक-असंक-१००१/प्र.क्र.२९/२००१/वित्तीय सुधारणा, दिनांक १० सप्टेंबर २००१ च्या परिशिष्ट-तीन मध्ये खालील उपपरिच्छेद / सुधारीत उपपरिच्छेद समाविष्ट करण्यात यावेत.

सुधारीत उपपरिच्छेद :-

१५-अ : अतिरिक्त संवर्ग कक्षाकडे मागणी केल्यानुसार अतिरिक्त संवर्ग कक्षातून समायोजनाने नियुक्ती देण्यासाठी उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या अधिकारी / कर्मचारी यांचे समायोजनाने नियुक्ती देण्याचे आदेश प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून सदर दिनांक ज्या महिन्यामधील आहे त्या महिन्यातील उर्वरित दिवस व त्यापुढील एक महिन्याच्या कालावधीमध्ये अतिरिक्त संवर्ग कक्षातून अधिकारी / कर्मचारी यांना नियुक्ती देण्याचे आदेश निर्गमित करण्याची कार्यवाही संबंधित नियुक्ती प्राधिकाऱ्याने पूर्ण करावी. अतिरिक्त संवर्ग कक्षातून उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या अधिकारी/ कर्मचारी यांचे समावेशन करण्याबाबत विहित करण्यात आलेल्या परिच्छेद-९ मधील मार्गदर्शक तत्वानुसार त्यांचे समावेशन करणे शक्य नसल्यास तत्संबंधीचा खुलाशासह स्वयंस्पष्ट अहवाल वित्त विभागाकडे पाठविण्यात यावा. सदर कार्यवाही वेळेवर पूर्ण न केल्यास सदर नियुक्ती प्राधिकाऱ्यास व्यक्तिशः जबाबदार ठरविण्यात यावे व तदनुसार त्यापुढील महिन्यापासून सदर प्राधिकाऱ्याचे मासिक देय वेतन व भत्ते प्रत्यक्ष प्रदान न करण्याची कार्यवाही संबंधित कोषागार कार्यालयाने करावी.

१५-ब : अतिरिक्त संवर्ग कक्षाकडे मागणी केल्यानुसार अतिरिक्त संवर्ग कक्षातून समायोजनाने नियुक्ती देण्यासाठी उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या अधिकारी / कर्मचारी यांचे समायोजनाने नियुक्ती देण्याचे औपचारिक आदेश संबंधित प्रशासकीय विभागांनी निर्गमित केल्यानंतर सदर आदेश प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून संबंधित अधिकारी / कर्मचारी यांना १५ दिवसांत कार्यमुक्त करण्याचे आदेश निर्गमित करण्याची दक्षता सदर अधिकारी / कर्मचारी ज्या मूळ विभागामध्ये/कार्यालयामध्ये कार्यरत आहे त्या विभाग प्रमुख / कार्यालय प्रमुखाकडून घेण्यात यावी. सदर कार्यवाही वेळेवर पूर्ण न केल्यास संबंधित विभाग प्रमुख / कार्यालय प्रमुखास व्यक्तिशः जबाबदार ठरविण्यात यावे व तदनुसार पुढील महिन्यापासून त्यांचे वेतन अदा न करण्याची कार्यवाही संबंधित कोषागार कार्यालयाने करावी.

१६-ड : आढाव्याअंती अधिकारी / कर्मचारी अतिरिक्त ठरविण्यात आल्यानंतर व पुढे त्याच विभागात किंवा इतर विभाग / कार्यालयात सामावून घेतल्यानंतर अशा कर्मचाऱ्यांची अतिरिक्त ठरण्यापूर्वीची सेवा आश्वासित प्रगती योजनेतर्गत लाभ देण्यासाठी ग्राह्य धरण्यात यावी.

१६-इ : अतिरिक्त संवर्ग कक्षातून खालच्या संवर्गात समायोजनाने नियुक्ती देण्यात आलेल्या अधिकारी / कर्मचारी यांची पूर्वीच्या पदावरील वेतनश्रेणी संरक्षित करण्यात यावी. समकक्ष पदावर समायोजनाने नियुक्ती देण्यात आलेले अधिकारी / कर्मचारी आश्वासित प्रगती योजनेतर्गत उच्च वेतनश्रेणी धारण करीत असल्यास सदर वेतनश्रेणी संरक्षित करण्यात यावी.

उपरोक्त सुधारीत उप परिच्छेद १६-ड आणि १६-इ हे पूर्वलक्षी प्रभावाने म्हणजेच दिनांक १०.९.२००१ पासून अंमलात येतील.

४. दिनांक १०.९.२००१ च्या मूळ शासन निर्णयात जोडण्यात आलेल्या परिशिष्ट-तीन मधील विद्यमान परिच्छेद-२० ऐवजी खाली दर्शविण्यात आलेला सुधारीत परिच्छेद-२० हा पूर्वलक्षी परीणामाने म्हणजेच १०.९.२००१ पासून समाविष्ट करण्यात यावा.

सुधारीत परिच्छेद-२० :-

"२०. **सेवाजेष्ठता :** अशा प्रकारे अतिरिक्त ठरल्यामुळे सामावून घेतलेल्या शासकीय कर्मचारी अथवा अधिकारी यांची इतर शासकीय विभागात अथवा शासकीय कार्यालयात समतुल्य / समकक्ष पदावर नियुक्ती झाल्यानंतर, अशा समायोजित करण्यात आलेल्या अतिरिक्त कर्मचारी अथवा अतिरिक्त अधिकारी यांची सेवाजेष्ठता शासन अधिसूचना, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक-एसआरव्ही-१०७६/ बारा, दिनांक २१ जून १९८२ च्या नियम ४(१) मधील तरतूदीनुसार, असा अतिरिक्त शासकीय कर्मचारी अथवा अधिकारी ज्या पदावर अथवा ज्या संवर्गामध्ये सामावून घेतला जाईल त्या पदावरील अथवा त्या संवर्गामधील त्याच्या नियमित नियुक्तीच्या दिनांकापासून निश्चित करण्यात यावी."

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

विनोद कुळकर्णी
शासनाचे उप सचिव

प्रति

- * १. प्रधान महालेखापाल (लेखा परीक्षा)-१, महाराष्ट्र, मुंबई ४०० ०२०.
- * २. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, महाराष्ट्र, मुंबई ४०० ०२०.
- * ३. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२, महाराष्ट्र, नागपूर.
- * ४. महालेखापाल (लेखा परीक्षा)-२, महाराष्ट्र, नागपूर.
- ५. राज्यपालांचे सचिव.
- ६. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव.
- ७. उप मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव.
- ८. सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक.
- ९. मंत्रालयातील सर्व प्रशासनिक विभागांचे अतिरिक्त मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव.
- १०. अधिदान व लेखा अधिकारी, वांद्रे (पूर्व), मुंबई - ४०० ०५१.
- ११. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- १२. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
- १३. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई.

१४. मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई.
- * १५. प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई.
- * १६. प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा), मुंबई.
- * १७. प्रबंधक महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, कुटीर क्र. १ व ४, अधिदान व लेखा कार्यालय आवार, मुंबई.
- * १८. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय, मुंबई.
- * १९. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
- * २०. प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मादाम कामा रोड, मुंबई.
- * २१. प्रमुख न्यायधीश, कुटुंब न्यायालय, नागपूर / मुंबई, वांद्रे, मुंबई - ४०० ०५१.
२२. उप संचालक, लेखा व कोषागारे, कोकण विभाग, कोकण भवन, नवी मुंबई/ पुणे / नागपूर/ औरंगाबाद/ नाशिक/ अमरावती.
२३. उप मुख्य लेखा परीक्षक (वरिष्ठ), स्थानिक निधी लेखा, कोकण विभाग, कोकण भवन, नवी मुंबई/ पुणे/ नागपूर / औरंगाबाद / नाशिक / अमरावती.
२४. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
२५. सर्व उप कोषागार अधिकारी.
२६. मंत्रालयाच्या सर्व प्रशासनिक विभागांच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख, प्रादेशिक कार्यालय प्रमुख आणि कार्यालय प्रमुख.
२७. सहकार व वस्त्रोद्योग विभाग (कार्यासन - हाऊसिंग सेल, १९-सी), मंत्रालय, मुंबई - ३२.
२८. सर्व विभागीय आयुक्त.
२९. परिवहन आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
३०. सर्व जिल्हाधिकारी.
३१. सर्व जिल्हापरिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.
३२. सर्व जिल्हा परिषदांचे अर्थ विभागातील मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी.
३३. विशेष आयुक्त, महाराष्ट्र सदन, कोपर्निकस रोड, नवी दिल्ली ११० ००१.
३४. संचालक, (माहिती), महाराष्ट्र परिचय केंद्र, अ-८, स्टेट एम्पोरिया इमारत, बाबा खरकसिंग मार्ग, नवी दिल्ली ११०००१.
३५. वित्त विभागातील सर्व कार्यासने.
३६. निवड नर्त, वित्तीय सुधारणा, वित्त विभाग.
- * पत्राद्वारे.